Austmarkingen

Organ for Austmarka Utvikling

5/2012

Et jubileum å minnes!

Det ble skikkelig fart over 25. års jubileet til Austmarka Bygdekor, ikke minst takket være Magnolia Jazzband som deltok både på Samfunnshuset med 140 tilhørere og i en nesten fullsatt Austmarka kirke dagen etterpå. Les mer om jubileet på side 6 og 7.

Cool hestejente

Med rike naturområder som gir ypperlige treningsmuligheter, passer Austmarka perfekt for hesteinteresserte. Det finnes mange forskjellige former for hestehold i området, alt fra hobbyhester til konkurransehester, men det er nok ikke alle som er like målrettede som Helena med hesten Cool. Les mer på side 8-9.

Innholdsfortegnelse

Leder 2

Austmarkarunden 2

Jegermesse ved Sætertjern 3

Næringsutvikling på Austmarka ... 4

Nok et vellykket rebusløp 5

Frivilligheten søker deg 5

Jubelhelg for Bygdekoret 6

En takk fra Wenche Walla 6

Fossekallen er tilbake 6

Austmarka klarte det igjen 7

I kirken:
Liv Toreng - på vegne
av et takknemlig publikum. 7

Cool hestejente 8

På Comenius-besøk I 10

På Comenius-besøk II 11

Skolefrokost gir energi
til læring og lek 11

Polentur 2012 12

SFO: Ønsker flere barn 13

Tundagen ble våt og kald 14

Raskt til topps 16

Leder

Høsten er kommet med flotte farger og løvtrærne mister bladene mer eller mindre motvillig. Vi ser allerede en stor forskjell i hvor gjennomsiktig bygda er blitt den siste måneden, selv om det er langt igjen til vi får et landskap slik det var da husdyrene klarte å holde all vegetasjon i bygda nede. Vi må nok klare oss med fotografier fra den tida.

Veibygging kommer alltid for sent. Slik også med strekningen Samvirkelaget til Solberg bru. Her fikk vi en tragisk ulykke som kunne vært unngått hvis bygdas krav til utbedring av denne farlige veien hadde vært innfridd før. Nå får vi bare være glad for at arbeidet kommer i gang, og at det ikke gikk verre - med mange skolebarn syklende i området på omtrent samme tidspunkt som ulykken hendte.

Dette blir for meg en noe spesiell høst, da dette nummer av Austmarkingen er det siste jeg er redaktør for. I 10 år har nå bladet eksistert og jeg mener det har fylt en viktig funksjon i bygda. Det har vært en informasjonskilde, men også vært med på å identifisere bygda, skape samhold og tilhørlighet.

For meg personlig har jobben som redaktør gitt mange positive opplevelser både gjennom møte med folk i bygda og deltakelse i mange aktiviteter. Dette vil jeg savne, men når jeg nå har passert 80-grensen føler jeg selv at det er på tide å pensjonere seg. Hva som videre vil skje med Austmarkingen er i skrivende stund uklart. En videreføring krever at noen har tid og lyst til å gjøre en innsats. Det beste hadde vært om vi fikk til et lagarbeide slik at ikke belastningen på den enkelte blir for stor. Jeg håper og ser fram til at bladet kan få et videre liv.

Bjørn

AUSTMARKARUNDEN

Historielaget inviterer:

Det blir fortellerkveld på Varald Samfunnshus (Mitanderforsveien mot Sverige) tirsdag 13. november kl. 19.00. Entre kr. 50.- inkl. kaffe og kaker.

Bilde/filmkveld på Arstun tirsdag 20. november kl. 19.00. Det serveres bløtkake for å markere at Historielaget fyller 35 år den dagen.

Det blir bading i røykbadstua på Bygdetunet lørdag 24. november og lørdag 22. desember. Badstua er varm fra kl. 14.00. Vi fortsetter utover vinteren med bad den siste lørdagen hver måned.

Basar

Austmarka Sanitetsforening innbyr til julebasar på Samfunnshuset torsdag 29. november kl. 18.00. Bygdekoret underholder.

Skolen

Åpen dag på Austmarka barne- og ungdomsskole lørdag 1. desember fra kl. 10.00. Elevene fremfører en julekalender med musikk og drama.

Julemarked

Lørdag 8. desember blir det lotteri, salg av juletrær, nek og kaker foran Joker fra kl. 9.00. Det er årets 7. og 8. klassinger som skal til Polen i 2014 som står for arrangementet.

Kirken

Søndag 2. desember er første søndag i advent med Lysmesse i kirken kl. 17.00. Barnekoret og Bygdekoret deltar.

Torsdag 13. desember kl. 19.00 synger vi julen inn i kirken sammen med Austmarka Bygdekor og Barnekoret.

Julaften er det gudstjeneste på Austbo kl. 14.30 og i kirken kl. 16.00

1. dag jul er det gudstjeneste kl. 11.00 og nyttårsaften kl. 16.00

Søndag 6. januar er det juletrefest i kirken kl. 17.00.

Tenning av juletreet

I år venter vi med å tenne juletreet foran kirken til deltakerne i Nissemarsjen ankommer. Det blir ca kl. 18.30. Så går vi alle rundt juletreet og synger julesanger til nissen kommer med poser til alle barna. Saniteten stiller med gløgg/saft og pepperkaker til alle.

Juletrebrenning

Den tradisjonelle Juletrebrenningen skjer i år lørdag 12. januar. Møt opp foran kirken klokken 17.00 og hjelp til med å bære treet til Tunet der vi brenner store og små juletrær. Etterpå samles vi på Arstun for å gjøre slutt på kakerester og skvetter etter jula.

Hjemmesiden

En ny hjemmeside for Austmarka blir lansert på Joker lørdag 24. november mellom kl. 10 og 14. På hjemmesiden vil du kunne følge med i lokale aktiviteter og også lese tidligere utgaver av Austmarkingen.

Trykk: Glåmdal Trykkeri AS Miljømerket trykksak, 241 807

Solnedgang og høstfarger preget de vakre omgivelsen ved Sætertjern, der presten Magnus Jansvik holdt årets Jegermesse.

Jegermesse ved Sætertjern

Vi på Austmarka liker å holde på tradisjoner, kanskje spesielt de vi finner opp selv. Juletrebrenning er vel en av de nyeste, bare 7 år gammel, mens ”Jegerotte” nærmer seg en 20-års tradisjon. Jegerotten ble startet av presten Knut Kinn og ble holdt første dag av elgjakta tidlig på morgenen, før det ble lyst. Mange husker ennå hvor stemningsfullt det var å sitte ved bålet og høre på Knuts andakt mens lyset kom sigende. Etter kaffen ble det gjerne til at man ble sittende en god stund for å høre gamlekara fortelle jakthistorier og om underlige opplevelser i skogen.

De siste ti årene er jegerotten skiftet ut med jegermesse som holdes kvelden før elgjakta begynner og skjer i samarbeid med utmarkslagene og menighetsrådet. Tradisjonen med trekorset og de tre bålene er beholdt, men i stedet for gryning av dag blir det solnedgang og høstfarger som preger omgivelsene.

-Dette er et av de vakreste stedene jeg har vært på, utbrøt vår nye prest Magnus Jansvik fra Mandal da han fikk se stedet årets jegermesse skulle holdes. I år var dette nede ved Sætertjernet, halvveis mellom Samfunnshuset og Bellingen. Solen var i ferd med å gå ned og kastet sine siste varme stråler mot østsiden av tjernet og fikk løvtrærne og deres speilbilde i tjernet til å gløde i høstfarger.

I prekenen kom Magnus inn på det ansvar vi mennesker har i forvaltningen av livet i skogen, og konsekvensene det vil medføre for nye generasjoner hvis vi ikke tar dette ansvaret. Det gjelder også forvaltningen av relasjonene til andre mennesker. La oss høste av naturen, uten ulykker og egoisme var i korthet prestens ønske og budskap til jegerne.

Næringsutvikling på Austmarka

I slutten av september inviterte Austmarka Utvikling (AU) til et åpent møte om næringsutvikling, med utgangspunkt i våre naturressurser. Dette var ment som en oppfølging av vårens møte der vi hadde en idedugnad om blant annet næringsvirksomhet på Austmarka. Også med høstens møte er formålet i første rekke å bevare et levende lokalsamfunn.

Som innleder denne gangen var Olve Sæhlie fra Innovasjon Norge (IN) og Steinar Harr fra Kongsvinger kommune. Eli Wathne fra Hedmark kunnskapspark K+ fortalte hva de kunne bidra med. Hun ledet også gruppearbeidet og diskusjonen etterpå.

Intens konsentrasjon under gruppearbeidet.

Olvc Sæhlie gikk gjennom en rekke eksempler på lokal ressursutnyttelse og hvordan IN kan bidra gjennom etablerings- og utviklingsfasen, både med tilskuddspenger og gode lånemuligheter. – Vi vil være med der vi ser muligheter, men den viktigste brikken er **dere**, påpekte han. Som eksempler på vellykket etablering av næringsvirksomhet nevnte han videreforedling av lokale matvarer, bioenergi og varmesentraler. En forutsetning for å lykkes er som regel at flere i bygda samarbeider, både for å dele byrder og goder. Man skal ikke være redd for å gjøre en innsats, selv om det i første omgang kanskje er naboen som tjener penger og ikke du, minnet Sæhlie om.

Jordbrukssjef i Kongsvinger kommune, Steinar Harr, orienterte om hva kommunen kunne bidra med. Kommunen har et næringsfond og kraftinntekter som kan benyttes til næringsarbeide, og det gjelder først og fremst næring utenfor landbruket. Men kommunen kan også legge til rette for utviklingsarbeidet og lede folk dit det finnes midler.

Eli Wathne orienterte om hva Hedmark kunnskapspark og etableringstjenesten i Kongsvinger kan bidra med for å få til vekst i vårt distrikt. Her kan man for eksempel få eksperthjelp på kort varsel, veiledning når det gjelder søknader, være med på etableringskurs, delta i gründerkvelder og få kontakt med aktuelle nettverk. Etableringskursene går over 7 kvelder og er åpent både for de som allerede er i gang med et prosjekt og andre som ønsker faglig påfyll.

-Det bobler av ideer i Kongsvingerdistriktet og mange av disse er gode, fortalte Eli. Hun nevnte at som et resultat av K+ sitt arbeid er det i år kommet 94 nye ideer, hvorav 17 er på inkubatornivået, dvs. at de sees på som særskilt lovende og blir fulgt tett opp.

I den etterfølgende idedugnaden kom det fram mange

Det bobler av ideer i Kongsvingerdistriktet, opplyste Eli Wathne fra Hedmark kunnskapspark.

Olve Sæhlie fra Innovasjon Norge fortalte hva de kan bidra med gjennom etablerings- og utviklingsfasen av nye ideer innen næringslivet.

forslag til å utnytte både naturressursene våre og de spesielle mulighetene vi har her i bygda. Bruk av Holmen mølle, steinbaking av brød, guiding til kulturminnene innpå skogen, gårdsbutikker, opplevelsesturer i skog og vassdrag, et velværesenter og dyrking av juletrær var noen av ideene. Det viktigste er at alle som har noe å bidra med kan samarbeide og finner en koordineringsperson og styrer. Men det koster, så både volum og kvalitet må til skal det bære seg.

Interessen og viljen til å starte noe var tydelig, og det haster, skal vi dømme etter engasjementet. Møtet ble fulgt opp i slutten av oktober, så her kan det skje ting raskt.

Nok et vellykket rebusløp

I fjor arrangerte styret i Austmarka Samfunnshus for første gang et rebusløp for biler. Det viste seg å være stor interesse for denne tidligere så populære sporten som både gir penger til en sårt trengende kasse og samtidig byr på mye moro.

Årets løp startet fra Austmarka Samfunnshus søndag 2. september med 36 startende lag mot 32 i fjor. Arrangørstaben var også stor fordi alle poster må bemannes og det satses stort på service og bevertning. Mange fra bygda stiller opp både som funksjonærer og deltagere og dette bidrar til viktige kroner i kassa. Samfunnshuset er stort og dyrt å drive, så styret er evig takknemlig for alle bidrag til at huset skal bestå.

De 36 deltagerne fikk noen gode rebuser å bryne seg på i løypa. Den gikk i en sløyfe vestover til Granli, tilbake om Persmoen, Billingen og til Austmarka. Noen av deltagerne måtte åpne konvoluttene med løsningen når rebusen ble for vanskelig. Rebusforfatterne skal ha ros for kreativitet med de navnene vi skulle finne fram til. Det er mange gode stedsnavn i vårt område så det burde ikke mangle på løypetraseer i framtiden. Blant deltagerne var det flere flotte veteranbiler og her burde det være muligheter til å øke deltagelsen da de vekker stor oppmerksomhet. Ellers blant deltagere og arrangørene var det navn som gir en liten følelse av Finnskog Rally, og det er positivt for løpet. Totalvinner ble Robert Nygård fra Brødbøl og i veteranklassen var det Mette Solbergseter i Volvo PV som vant. Vi håper på et like flott løp i 2013.

Styreleder i Austmarka Samfunnshus, Thor Bråthen, var også meget fornøyd med arrangementet. Det ga i år en nettoinntekt på omkring 16 000 kroner eller dobbelt så mye som i fjor. En stor del av inntekten kom i år fra matsalget, som ble så populært at de faktisk en periode var tom for mat. Han takker både deltakerne og alle de frivillige som hjalp til for å få et vellykket arrangement og dermed sikre driften av Samfunnshuset.

Av Tor Solbergseter.

Noen av veteranbilene klar før start. Vi ser Sture Karteruds flotte Volvo P 1800, Ole Saatvedts VW og Mette Solbergsseters Volvo PV som også vant veteranklassen.

Resultatliste for de 10 beste rebuskjørerne:

Nr	Navn
1	Robert Nygård
2	Per Håkon Pettersen
3	Espen Hanssen
4	Jan Fiskerud
5	Mette Solbergseter VET
6	Tom Owe Mikalsen
7	Rune Wiker VET
8	Bjørn Andreassen
9	Karina Seigerud
10	John Johnsrud VET

Frivilligheten søker deg

Frivillighetssentralen på Austmarka har eksistert i noen år og har hjulpet mange på forskjellige felter. Men de frivillige blir også stadig eldre og staben trenger fornying.

Av aktuelle oppgaver nå er følging av beboere på Austbo til lege eller sjukehus. Da møter man opp på Austbo til tidspunktet som betjeningen har rekvirert drosje til. I noen tilfelle blir man med inn til legen eller venter til visitten er over, drosjen kommer, og følger så med tilbake til Austbo.

Frivillighetssentralen arrangerer også dagsenteret på Austbo hver 14.de dag fra kl. 10.00 til 14.00. Da trengs sjåfører som kan hente hjemmeboere i privatbil og kjøre disse hjem etterpå. Det utbetales kjøregodgjørelse for dette.

Hvis du kan tenke deg å hjelpe til på ett eller annet felt, ber vi deg ta kontakt med Aud Dybing på telefon 628 25 693.

Jubelhelg for Bygdekoret

En takk fra Wenche Walla

Rundt 140 begeistrede tilhørere deltok i Bygdekorets jubileumskonsert i Samfunnshuset sammen med Georg Reiss og Magnolia Jazzband. (Foto: IW)

Helgen 22.-23. september vil for alltid bli husket av oss i Austmarka Bygdekor. Etter to år med planlegging på alle nivå, kunne vi senke skuldrene og si takk til hverandre etter en strålende helg.

Det startet lørdag med oppmøte, øving, bespisning, mer øving og finpussing før rundt 140 publikummere inntok et festpyntet samfunnshus. Så kunne vi sammen med Magnolia Jazzband atter en gang servere en allsidig meny som i hvert fall vi synes smakte fortreffelig. Samarbeidet me'n Georg og Magnolia er etter hvert blitt en «rutine» og er et meget godt team her langt innpå skoga.

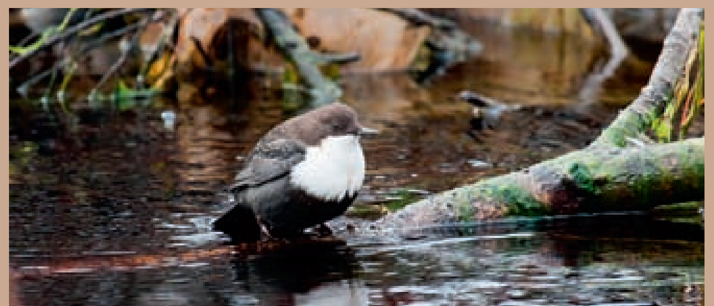
Søndag var det jazzgudstjeneste i kirken. Et annerledes arrangement selvsagt som samlet nesten full kirke. Og stemningen tok seg opp etter hvert! Prost Øystein Halling som er kjent med miljøet fra New Orleans, kunne redegjøre for tradisjonen med jazzmusikk i kirken der. Kirkekaffen etterpå samlet folket til en hyggelig stund der praten gikk lystig over kaffekoppen og et bugnende kakebord! På Austmarka mangler det ikke på kaffebrød!

Det kunne sies så mye om denne fantastiske helgen. Men vi må være klar over at her har det vært mange i sving på forskjellige plan. Det kan nevnes sponsorer og støttespillere for den økonomiske biten (dette ble ikke billig!), alle som kjøpte lodd i våre to lotterier. De som hjalp til på kjøkkenet og som parkeringsvakter. Skolen hadde kiosk slik at vi slapp å tenke på det. Og så har vi hatt organisering innen koret slik at alle visste hva de skulle gjøre. Og det gikk også knirkefritt, selv om det ofte mangler både noter og briller under øvingene…..

Takk til alle som bidro i en eller annen form. Vi på Austmarka har dugnadsånden inne! Og vi i koret er kjempefornøyde! TAKK!

Fossekallen er tilbake

Hver høst dukker den opp igjen, i år tidligere enn vi har sett før om årene. Går du en tur langs Sikåa nå vil du både kunne høre og se denne veske tøffingen som er kåret til Norges nasjonalfugl. I tidligere vintre har vi observert opp til 3 par i Sikåa, men hittil i år har vi bare sett ett. Vi får tro de andre dukker opp snart. Fuglene er avhengig av åpent vann vinteren gjennom for å kunne dykke etter mat på bunnen, så når vinteren setter inn for alvor kommer de nok.

Fossekallen er tilbake for å tilbringe vinteren i Sikåa. (Foto:Per Øyvind Amundsen)

Austmarka klarte det igjen

I kirken: Liv Toreng - på vegne av et takknemlig publikum.

For en flott opplevelse: Søndag 23. september inviterte Austmarka bygdekor sammen med Menighetsrådet til jazzgudstjeneste i Austmarka kirke. Her deltok Magnolia jazzband sammen med Bygdekoret under Wenche Walla sin kyndige ledelse. I forbindelse med korets 25. års jubileum slo de på stortromma denne gangen. Lørdag var det markering på samfunnshuset og søndag i kirka. Å få med seg slike profesjonelle musikere som Georg Reiss og co, er slett ikke dårlig. Magnolia har i mange år hatt et tett samarbeid med koret, og en av deres CDèr: ”In that sweet old garden of Eden” er spilt inn i Austmarka kirke.

Dette var nytt og spennende. Prost Øystein Halling ledet an i liturgien, og med hans bakgrunn som sjømannsprest i New Orleans og kjennskap til den svarte sang- og musikkulturen i kirkene ”over there”, ble dette en spesiell opplevelse. Liturg Magnus Jansvik deltok i seremonien og loste oss lett og elegant gjennom formiddagen.

Magnolia jazzband startet opp med ”Amazing Grace”. Koret deltok og sang bedre enn vi har hørt dem før. Med et slikt ”komp” fikk de nok alle et løft, det var tydelig. Salmen ”jeg løfter mine øyne opp mot fjellene” og Åge Samuelsen sin kjente låt ”O, Jesus du som fyller alt i alle” samt ”We shall be moved” gjorde sterkt inntrykk på oss. Musikerne i bandet gjorde også fantastiske soloprestasjoner på sine instrumenter – piano, klarinett, banjo, kontrabass og trombone.

Magnolia Jazzband sammen med Austmarka bygdekor gjorde et sterkt inntrykk på tilhørerne i Austmarka kirke. *(Foto Lasse Svenson)*

Kirken var så godt som full og alle gikk fornøyde og glade ut av Austmarka kirke denne søndagen. Det ble trolig lagt igjen ekstra mye kollekt ved utgangen.

På kirkebakken var det kaffeservering og et utall gode kaker. Her ble det tid til samtale om de gode musikkopplevelsene vi hadde delt. Det var høy kvalitet både på musikerne og sangerne og et ekstra pluss til prestestanden representert ved Halling og Jansvik. Det var lov å ”løsne litt på snippen” og ”la godfoten gå” og gi varme klappsalver etter hvert nummer gjennom jazzgudstjenesten.

Takk til arrangørene og gratulerer med jubileet! Håper dere fortsetter å glede oss med musikk og korsang i minst 25 år til.

Vi fikk høre noen fantastiske soloprestasjoner. Her er det ”gammel`n sjøl”, Gunnar Gotaas som startet Magnolia jazzband, som trår til. *(Foto Lasse Svenson)*

Tid for kaffe på kirkebakken og en prat om musikkopplevelsen. *(Foto Lasse Svenson)*

Cool hestejente

Tekst og foto: Camilla Venger

Helena Halteigen (18) på Austmarka ble bitt av hestebasillen allerede da hun var 7 år gammel. Hun var først og fremst interessert i dressur og sprang, og dette har hun holdt på med i flere år. Fostersøsteren derimot drev med western, noe som gradvis skulle bli Helenas store lidenskap. Det startet i det små med at hun syntes det så veldig spennende ut, og hun begynte å trene western med sin ponni. Etter hvert som Helena lærte mer og ble flinkere, følte hun at hun stagnerte og ikke kom seg videre. En større hest ble nødvendig.

-For et par år siden lette jeg etter en hest jeg kunne lære opp og trives sammen med. Jeg var heldig og fant Cool, en 13 år gammel Quarter/Paint-blanding og bestemte meg for å kjøpe Cool allerede etter første ridetur, forteller Helena.

Selv om Helena og Cool har hatt sine opp- og nedturer, er de et veldig samkjørt team. De har et nært forhold og tilbringer mye tid sammen. Hver eneste dag er Helena i stallen, der hun i tillegg til å stelle og trene Cool, også snakker mye med de andre som har hest der.

-Jeg reiser jo ikke i stallen bare for å stelle hesten. Vi har et godt miljø på stallen, og prøver så godt vi kan å hjelpe hverandre, sier Helena.

For å være på topp, må man trene mye og variert. Derfor trener Helena ikke bare western, men også litt sprang og turridning for at Cool ikke skal gå lei av ridebanen og westerntreningen. Selv om det på vinteren blir mye koseturer barbak i skogen, glemmer ikke Helena å trene hardt frem til neste stevnesesong. Stevnesesongene starter i april og varer hele sommeren, fram til september. Helena og Cool deltar på stevner ca 1 gang i måneden og prøver å få med seg mest mulig av stevnene som arrangeres. Disse arrangeres stort sett på Hamar, men også i Nittedal.

-For min del kunne gjerne sesongen ha startet tidligere på året, ettersom det ikke er så mange stevner i løpet av en sesong, synes Helena. Hun har også konkurrert i Sverige, hvor konkurransen er mye hardere enn her hjemme.

Blant annet har hun deltatt på SM og kvalifisert seg til NM, men det var skjær i sjøen: -Vi klarte å kvalifisere oss til NM, men da jeg skulle betale ble jeg spurt om Cool var renraset Quarter. Ettersom han er en blanding, fikk vi ikke starte.

Det går også med mye tid på strigling og finpuss da utseendet er veldig viktig i westernmiljøet. Hover skal lakkeres og hestens ører skal barberes. Hvis man slurver og for eksempel ikke har strikker i manen, kan man få poengtrekk. Men også rytteren skal vise seg fra sin beste side. Antrekket består av fargerike skjorter, blanke beltespenner, boots og selvfølgelig en ordentlig cowboyhatt.

Selv om utseendet vektlegges, er noe av det viktigste at hesten har pene steg og at den samarbeider godt med rytteren. Spesielt er overgangen mellom de forskjellige gangartene viktig og at rytteren er avslappet og rett i ryggen.

Sesongen i år avsluttet Helena med å vinne alle klassene hun deltok i og kom hjem med hele 9 rosetter.

-Jeg ble spurt om jeg skulle være med på et stevne til etter dette, men jeg synes det var veldig fint å kunne avslutte sesongen på topp. Jeg kjenner at jeg har fått lønn for strevet og at vi har oppnådd noe sammen.

Helenas neste mål er å få ri EM i Tyskland. I år ordnet det seg ikke med transport, men hun satser på å nå sitt mål i løpet av neste år og ser allerede fram til nye stevner. Den store drømmen er allikevel å reise til USA for å jobbe på en ordentlig ranch, men selv om Texas og California er fristende reisemål, vet hun ikke om hun klarer å reise fra sin kjære venn, Cool.

Det er ingenting som slår en ridetur i vakre omgivelser.

Dette er Westernridning

Westernridning (WR) er dressurridning på et høyt nivå. WR kommer fra USA, opparbeidet av cowboys for å klare en lang arbeidsdag uten å bli for trette. Det går i korthet ut på at hest og menneske samarbeider tett og avslappet og hesten skal adlyde med et minimum av ytre påvirkning fra rytteren.

Forholdet mellom hest og rytter bygger på konsentrasjon og tillitt, stiller store krav til hestens grunntrening og treningen skjer alltid på hestens premisser.

Helena med hesten Cool avsluttet sesongen med å vinne alle klassene hun deltok i. Neste mål er å delta i EM i Tyskland neste år.

På Comenius-besøk I

Austmarka skole er med i et Comenius prosjekt som går ut på at tre forskjellige skoler i tre forskjellige land skal samarbeide. Det er en skole i Tyskland, en i England og en i Norge. Både skolen vår fra Norge og samarbeidsskolen i Tyskland var samtidig på besøk i England. Her forteller Hanna Vetle Olsen, Cathrine Holm, Sivert Rønning og Tone Line Kristiansen om turen til England.

Mandag 1. oktober dro 11 elever og 7 lærere fra Austmarka barne- og ungdomsskole til England for å besøke Bushy Hill Junior school. Oppholdet skulle vare 5 dager. Den første dagen i England gikk med til reise og innsjekking på hotellet. Hotellet vi sov på lå utenfor Guildford der skolen var. Da vi kom på skolen første dagen ble vi servert te på lærerværelset, mens vi ventet på å gå inn i klassene. På skolen fikk alle en «buddy»(kompis) hver som skulle vise deg rundt på skolen og hjelpe deg. Noen av buddyene hadde slekt fra Skandinavia.

Elevene fra Austmarka var med på hele skoledagen, mens lærerne observerte timene. Da skoledagen var slutt var vi med på «afternoon tea». Skolen hadde invitert foreldre/barn som var fra Skandinavia og Tyskland eller som hadde opprinnelse derfra. Buddyene kom også. På kvelden gikk vi rundt i Guildford og spiste middag. Da vi kom tilbake til hotellet fikk litt tid til å slappe av.

På onsdag skulle vi på skolen igjen. Vi ventet på lærerværelset til timene begynte. Vi var med i klassene frem til lunsj. Etter lunsj var vi med på en guidet tur rundt i Guildford hvor vi først lærte om Guildfords historie før vi ruslet rundt i Guildford på egen hånd. Senere ble vi hentet med buss og kjørt til skolen der vi spiste Fish and chips. På kvelden dro vi på bowling sammen med elevene fra Tyskland.

På torsdag tok vi toget til London sammen med buddyene og entret en "opentop sightseeingbus" for å se på severdighetene. Lærerne hadde kjøpt lunsj og vi spiste den i en park. Da vi var ferdige gikk vi og så på Buckingham Palace. Etter å ha tatt masse bilder utenfor slottet, gikk vi i suvenirbutikkene. Etterpå tok vi toget tilbake til Guildford, og fikk gå litt i butikkene der. Så gikk vi og kjøpte mat og dro tilbake til hotellet.

På fredag dro vi hjem. Vi fikk med oss mange minner og opplevelser fra Guildford. Det viktigste var alle forskjellene fra her hjemme. For eksempel:

Selve skolen var veldig strengt «bevoktet». Hele skoleområdet var inngjerdet.

Elevene gikk i skoleuniformer.

På skolen hadde de kantine hver dag, noe vi ikke har på vår skole. Men noen valgte også å ha med sin egen matpakke.

Det var stor forskjell på høflighet i England i forhold til her hjemme. For eksempel ble lærerne på skolen alltid tiltalt med miss, missis eller mister.

Fra skolegården på Bushy Hill

Her er vi på en opentop sightseeingbuss i London

På Comenius-besøk II

Musikktime med rektor Frank Gundermann og Erik Holen.

I slutten av mai besøkte 4 elever og 2 lærere fra skolen vår samarbeidsskolen i Wormstedt i Tyskland. Det ble en lang reisedag med start kl 03.50 med buss fra Kongsvinger, siden fly til Berlin. Der måtte vi vente noen timer innen vi tok tog videre sørover til Weimar. Vi brukte ventetiden til å spasere en tur i byen hvor vi kikket på Riksdagshuset (Stortinget) og Brandenburger Tor.

Neste dag besøkte vi skolen i Wormstedt. Det er en liten skole med elever fra første til fjerde klasse. Vi var med på noen leksjoner blant annet i engelsk og musikk. Dagen etter var vi med en klasse fra skolen på rundtur i byen Apolda som ligger ca 10 km fra skolen. Her ble vi vist rundt av "Strikkemannen", en historisk figur som pleide å gå rundt i byen samtidig som han strikket på noe. Apolda var en by med mye tekstilindustri i Tyskland før sammenslåingen i 1990. Vi besøkte slottet, kirken og klokkemuseet.

På kvelden var vi på besøk hos borgermesteren i Wormstedt. Der viste vi bilder og fortalte om hvordan det ser ut der vi bor på Austmarka. Siden var det servering av typiske matretter fra området Thüringen, der Wormstedt ligger. Vi rakk også et besøk i Weimar, byen til Goethe, Schiller og den Tyske republikken etter 1918. Der ble det endelig tid til litt shopping.

Fredag 25. mai reiste vi nordover igjen. Også denne gangen var det ventetid i Berlin og vi brukte den på en rundtur gjennom byen med buss.

Vel ankommet Gardermoen trengte vi ikke å ta bussen tilbake til Kongsvinger fordi da vi kom dit sto noen spente foreldre å ventet på oss.

Skolefrokost gir energi til læring og lek

For 17de året på rad inviterte bygdas Sanitetsforening hele Austmarka barne- og ungdomsskole på frokost i midten av oktober, i alt 122 elever pluss lærere. Fra tidlig om morgenen hadde de i en av skolens største klasserom pyntet og dekket til første pulje på 50 elever fra 1 til og med 4 klasse. Etter disse sto mellomtrinnet og ungdomsskolen klar for bespisning.

Leder av Austmarka Sanitetsforeningen, Åse Wilhelmsen, ønsket elevene velkommen og påpekte hvor viktig det var å starte dagen med en skikkelig frokost. Og skikkelig var den! Sanitetsforeningen hadde bakt 17 brød som i løpet av morgenen ble skåret opp, påsmurt og forsynt med pålegg . Her var det mye å velge mellom: brun og hvit ost, servelat, salami og leverpostei. Og til drikke, melk eller vann. Og det var ingenting å si på matlysten. Mange forsynte seg både to og tre ganger og sørget for et godt underlag til både å leke og lære til langt ut på dagen, skulle vi tro. Et veldig godt initiativ fra Santitetsforeningens side som både barn og voksne setter stor pris på.

Sanitetsforeningen fristet med deilige smørbrød til frokost.

Polentur 2012

Av Mats R. Nygård og Daniel Gjerde. Foto ved Emma S. Olsen

Rundt 20 elever fra 9. og 10. klasse på Austmarka ungdomsskole har nå i høst vært på en opplevelsesrik busstur en hel uke i Polen, Sverige og Tyskland. Turen gikk blant annet til fangeleiren Auschwitz der nazistene gjennomførte grusomme overgrep mot jødene. De reiste sammen med Berlevåg og Alta bibelskole. Ikke alle ble like fornøyde da de hørte det skulle være med en bibelskole fra Alta og Berlevåg, men da de gikk på bussen ble alle fordommer glemt! Dette var en aldeles trivelig gjeng. En haug med minner, og gode venner fikk vi.

Elevene har gjennom 1 uke reist med 2 ferjer, 40 timer med buss og opplevd en rekke sterke minner som å ha besøkt Auschwitz, Auschwitz Birkenau, Sachsenhausen, Ravensbrück, vært i 3 forskjellige land og ned i en enorm stor saltgruve. Videre har vi vært i 2 kjente byer som Krakow og Berlin. Det var veldig stort for en Austmarking som er vant til å leve iblant sine 1200 innbyggere. I tillegg har vi fått en rekke nye venner.
I de forskjellige konsentrasjonsleirene så vi på fæle torturmåter, torturmåter som vi knapt kunne tenkes finnes. Selv om vi har lest oss opp til dette på Internett var det ingen som hadde trodd at dette skulle sette slike inntrykk. Mye av bevisene var fjernet, men vi fikk allikevel oppleve mye fælt. Ikke nok med det, men at det var så stort var det heller ingen som hadde trodd. Dette blir det ikke lett å glemme.

Dette er 37 000 par, altså 74 000 sko. Dette er bare noe av det sterke vi fikk oppleve inne i Auschwitz.

Inne i saltgruvene var det også ganske mange opplevelser. 300Km med underjordiske huler, 400 trappetrinn under bakken og ca 130 meter under bakken var disse hulene! Her lå blant annet Verdens største underjordiske kirke. Verdens første underjordiske ballongferg og strikkhopp hadde også foregått her nede. Her var alt laget av salt.

Her kom togvognene inn med fanger. Eneste utveien ut igjen var gjennom pipen som den sa. Birkenau.
Foto: Emma Martine Sæther Olsen

Her er den største underjordiske kirken. Alt du ser er hogd ut av salt.
Foto: Emma Martine Sæther Olsen.

Her er hele Austmarka gjengen samlet i saltgruvene. Norsk, sunn og fornuftig ungdom på sitt beste! Foto: Remi Olsen.

SFO: Ønsker flere barn

På nyåret i 2008 flyttet skolens fritidsordning (SFO) inn i den tidligere helsestasjonen bak skolen. Bygningen ble tidligere bare sporadisk brukt av helsesøster, men nå var alt pusset opp og gjort klart til å ta imot SFO. Her ble det innredet en stor spisestue, kjøkken, lekerom og plass til opp til 16 barn.

Hensikten med SFO er å gi barna i skoletrinnet 1. til 4. klasse et sted å være når foreldrene ikke er hjemme. Under voksnes påsyn skal det være lek, leksegjøring og meningsfylte aktiviteter fra klokken 7 om morgenen fram til skolestart og fra skoleslutt fram til klokken 17.00.

I dag er det bare 5 elever, 3 fra 1. klasse og 2 fra annen klasse som benytter seg av tilbudet eller deler av det. Tilsynet gjøres av Laila Rønning om morgenen og Eva Norkvist om ettermiddagen. Etter avtale med foreldrene får de servert frokost når de kommer og brødmat om ettermiddagen. En gang i uken serveres det også et varmt måltid. Nødvendig dekketøy og kjøkkenutstyr har de fått av Sanitetsforeningen på Austmarka og Skogen Vel har spandert en mikrobølgeovn på dem, slik at dette er mulig. Koking av mat må nemlig foregå på skolekjøkkenet, da SFO ikke har oppvaskmaskin og dermed ikke fyller kravene fra mattilsynet.

– Vi skulle gjerne hatt langt flere barn her, sier Eva. Det hadde vært triveligere både for ungene og oss voksne. Men for mange foreldre blir det i dyreste laget å betale 3000 kroner i måneden og det er forståelig at de som har besteforeldre i bygda heller vil benytte seg av den hjelpen de kan få der.

Da vi besøkte SFO var det en ivrig gjeng som skrev, tegnet og, malte. – Men de vil helst være ute hver dag, sier Eva. En gang i uken tar vi en skogstur til lavvoen og griller, det er noe ungene setter pris på. Ellers er terrenget rundt her velegnet til allslags lek. Og om vinteren har de gjerne skiene stående her, slik at vi kan dra på kortere skiturer, eller de kan skli i bakkene utenfor her, sier Eva og håper på at flere vil benytte seg av SFO-tilbudet.

Her sitter fra venstre: Jesper, Viktor, Pontus og Thea.
Sistnevnte i ferd med å skrive ut parkeringsbot til den besøkende fra Austmarkingen.

Oskar Emil tegner bil for gjesten.

Barna fikk kyndig undervisning av våre lokale brannmenn i å bruke brannslukningsapparatet.

Tundagen ble våt og kald

Det er ikke alltid man får det været man har fortjent eller planlagt. Både vårt lokale brannvesen og Historielaget hadde planlagt lørdagen i slutten av september med tanke på en fin dag med mange interesserte tilskuere og aktører. Historielaget med aktiviteter på tunet og brannvesenet med demonstrasjon av sitt utstyr. Men brannbiler lokker og flere barn fikk en morsom opplevelse både med å kjøre i brannbilen og trening i å slukke bål. Imponerende var også brannfolkenes "rednings-aksjon" der en bil ble kuttet nærmest i småbiter med solide haudrauliske sakser for å berge eventuelle fastklemte i bilen. En regnskur her var heller ikke noe heft da brannfolkene kunne tilby en tørr garasje med pølseservering til de frammøtte.

Aktivitetene på Tunet skjedde også for en stor del under tak, upåvirket av været. På Smedhaugen var brødbakingen i full gang fra morgenen av og Sjøviksaga ble startet opp for demonstrasjon ut på dagen. I det våte og kalde været var det godt å stikke innom Bråtastua. Her var det fyrt i ovnen og man kunne kose seg med kaffe og brød fra steinovnen på Smedstua. Med hjemmelaget prim (eller møssmør som det heter her) og hvitost med karve eller gressløk, var dette virkelig en delikatesse som mange visste å sette pris på. Også den nyrestaurerte ovnen i røykbadstua viste seg fra sin beste side og ga de 10 badende nok varme i skrotten til å tåle en rask dukkert i Fagernessjøen.

Det er trivelig på det gamle kjøkkenet i Bråtastua, synes Randi Tjernsby – og snart er kaffen klar!

Foto: Karin Johnsen

Elisabeth, Solveig, Heidi og Mona forbereder deigen før den skal inn i steinovnen på Smedhaugen.

Ovnen er etter flere timers fyring klar for å ta imot brødene fra Elisabeth.

Svein Egil Sjøvika demonstrerte skjæring av bord på kløyvsaga.

B-BLAD

Returadresse P.b. 28
2224 Austmarka

Raskt til topps

Mens mange erfarer at bakkene opp til Dronningens Utsikt er drøye nok, finnes det sprekinger som liker å løpe til topps, og det så fort som mulig. Som i fjor arrangerte derfor foreningen Dronningens Utsikts venner et motbakkeløp som startet helt nede ved parkeringsplassen ved Masterudveien og gikk opp til utsiktsplassen på toppen, en stigning på 143 meter over en totallengde på vel 1850 meter.

Interessen for denne type løp er stigende, både blant de mer etablerte idrettsfolkene som vil ha en skikkelig utfordring, så vel som ungdom og barn. I fjor deltok 27 og i år var tallet 35, en bra økning som sikkert inspirerer foreningen til å arrangere en ny dyst neste år.

Blant de beste finner vi mange Austmarkinger og i dameklassen ble Gro Strand fra orienteringsgruppa til Austmarka IL den beste. I herreklassen vant Hallvard Nilsen fra IL Gular, tett fulgt av austmarkingene Bjørn Solbergseter og Per Ivar Fjeld. I gutteklassen under 16 år vant Erlend A. Knutsen fulgt av austmarkingene Erik Hognavik Holen, Jens Erik Finbråten samt Oliver og Philip Holt Lystad. Austmarkingene gjorde det også godt i jenteklassen under 16 år. Der vant Tiril Kristine Knutsen fulgt av Rebekka Marlov og Tone Kristiansen, begge fra Austmarkas O-lag.

Løperne gjør seg klar til innsats ved startpunktet nede ved Masterudveien.

Austmarkingen gis ut av Austmarka Utvikling i et opplag på 220 eksemplarer og kommer ut 5 ganger i året. Abonnementsprisen er kr. 200 per år, levert i postkassen. Noen eksemplarer legges også ut for salg hos Joker til kr. 50,-. Alle henvendelser ang. abonnement, gaveabonnement og bladets innhold rettes til redaktøren: Bjørn Dybing, tlf. 628 25 693 eller e-post bjorn.dybing@east.no
Redaksjonen for dette nummer er avsluttet 1. november.